

2026-01-1959

Na podlagi 3. člena Zakona o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC in 127/06 – ZJZP), 20. člena Zakona o Slovenski akademiji znanosti in umetnosti (Uradni list RS, št. 48/94) in prvega odstavka 67. člena Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (Uradni list RS, št. 186/21, 40/23, 102/24 in 40/25, v nadaljnjem besedilu: ZZrID) je skupščina Slovenske akademije znanosti in umetnosti dne 14. maja 2026 sprejela

Sklep o ustanovitvi javnega raziskovalnega zavoda Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti

**I. POGLAVJE
STATUS ZRC SAZU**

**1. člen
(vsebina)**

(1) S tem sklepom Slovenska akademija znanosti in umetnosti uskladi delovanje javnega raziskovalnega zavoda Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti (v nadaljnjem besedilu: ZRC SAZU) z določbami Zakona o Slovenski akademiji znanosti in umetnosti (Uradni list RS, št. 48/94, v nadaljnjem besedilu: ZSAZU), Zakona o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC in 127/06 – ZJZP) ter Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (Uradni list RS, št. 186/21, 40/23, 102/24 in 40/25, v nadaljnjem besedilu: ZZrID), ureja njegov status, razmerja med ustanoviteljico SAZU in ZRC SAZU ter temeljna vprašanja o organizaciji in delovanju ZRC SAZU.

(2) Ustanoviteljica ZRC SAZU je Slovenska akademija znanosti in umetnosti (v nadaljnjem besedilu: ustanoviteljica), ki izvršuje tudi ustanoviteljske pravice in obveznosti.

(3) ZRC SAZU je bil ustanovljen z aktom o ustanovitvi, ki ga je sprejela Skupščina SAZU dne 19. 11. 1981, in v skladu s tem sklepom nadaljuje svoje delo. Sredstva za delo ZRC SAZU se iz proračuna Republike Slovenije zagotavlja na način in v obsegu, kot se zagotavljajo za javne raziskovalne zavode.

**2. člen
(avtonomija ZRC SAZU)**

ZRC SAZU je pri svojem delu avtonomen, kar mu zagotavlja predvsem:

1. svobodo raziskovanja in posredovanja znanja;
2. samostojno upravljanje sredstev stabilnega financiranja v skladu z ZZrID;
3. samostojno urejanje notranje organiziranosti in delovanja v skladu s predpisi, tem sklepom in statutom ZRC SAZU (v nadaljnjem besedilu: statut);
4. sprejemanje pogojev za izvolitev v raziskovalne nazive ob upoštevanju minimalnih pogojev, določenih v splošnem aktu Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ARIS);
5. izvolitve v raziskovalne nazive;

6. izbiro zaposlenih za zasedbo delovnih mest;
7. oblikovanje in določitev področij znanstvenoraziskovalnega dela;
8. volitve, imenovanja in odpoklic organov v skladu z ZZrID, statutom in drugimi akti;
9. odločanje o oblikah sodelovanja z drugimi organizacijami.

II. POGLAVJE IME IN SEDEŽ ZRC SAZU

3. člen (ime in sedež ZRC SAZU)

(1) Ime javnega raziskovalnega zavoda: Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

(2) Ime javnega raziskovalnega zavoda v angleškem jeziku: Research Centre of the Slovenian Academy of Sciences and Arts.

(3) Skrajšano ime: ZRC SAZU. Skrajšano ime se uporablja enako v vseh jezikih.

(4) Sedež javnega raziskovalnega zavoda: Ljubljana.

(5) Poslovni naslov javnega raziskovalnega zavoda: Novi trg 2, 1000 Ljubljana.

III. POGLAVJE DEJAVNOST ZRC SAZU

4. člen (klasifikacija dejavnosti ZRC SAZU)

(1) Dejavnosti ZRC SAZU v skladu z Uredbo o standardni klasifikaciji dejavnosti (Uradni list RS, št. 27/24 in 45/25) so:

C PREDELOVALNE DEJAVNOSTI

- 18.110 Tiskanje časopisov
- 18.120 Drugo tiskanje
- 18.130 Priprava za tisk in objavo
- 18.200 Razmnoževanje posnetih nosilcev zapisa

G TRGOVINA

- 46.180 Posredništvo pri prodaji na debelo drugih specializiranih izdelkov
- 46.190 Posredništvo pri nespecializirani prodaji na debelo
- 46.900 Nespecializirana trgovina na debelo
- 47.400 Trgovina na drobno z računalniškimi in komunikacijskimi napravami
- 47.610 Trgovina na drobno s knjigami
- 47.621 Trgovina na drobno s časopisi in revijami
- 47.622 Trgovina na drobno s papirjem in pisalnimi potrebščinami
- 47.780 Trgovina na drobno z drugim novim blagom
- 47.790 Trgovina na drobno z rabljenim blagom
- 47.910 Posredniške dejavnosti za nespecializirano prodajo na drobno
- 47.920 Posredniške dejavnosti za specializirano prodajo na drobno

I NASTANITVENE IN GOSTINSKE DEJAVNOSTI

- 55.209 Druge nastanitve za krajši čas

56.113 Slaščičarne in kavarne
56.300 Strežba pijač

J ZALOŽNIŠTVO, RADIODIFUZIJA TER PRODUKCIJA IN DISTRIBUCIJA VSEBIN

58.110 Izdajanje knjig
58.120 Izdajanje časopisov
58.130 Izdajanje revij in druge periodike
58.190 Drugo založništvo, razen izdajanja programske opreme
58.290 Drugo izdajanje programske opreme
59.110 Produkcija filmov, videofilmov, televizijskih oddaj
59.120 Postprodukcijske dejavnosti pri izdelavi filmov, videofilmov, televizijskih oddaj
59.130 Distribucija filmov in videofilmov
59.200 Snemanje in izdajanje zvočnih zapisov in muzikalij

K DEJAVNOSTI V ZVEZI S TELEKOMUNIKACIJAMI, RAČUNALNIŠKIM PROGRAMIRANJEM, SVETOVANJEM, RAČUNALNIŠKO INFRASTRUKTURO IN DRUGIMI INFORMACIJSKIMI STORITVAMI

63.100 Dejavnosti v zvezi z računalniško infrastrukturo, obdelavo podatkov in gostovanjem ter povezane dejavnosti
63.910 Dejavnosti spletnih iskalnikov
63.920 Druge informacijske dejavnosti

M POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI

68.200 Oddajanje in obratovanje lastnih ali najetih nepremičnin

N STROKOVNE, ZNANSTVENE IN TEHNIČNE DEJAVNOSTI

69.109 Druge pravne dejavnosti
69.200 Računovodske, knjigovodske in revizijske dejavnosti; davčno svetovanje
70.200 Drugo podjetniško in poslovno svetovanje
71.112 Krajinsko arhitekturno, urbanistično in drugo projektiranje
71.121 Geofizikalne meritve, geodetska dejavnost
71.200 Tehnično preizkušanje in analiziranje
72.100 Raziskovalna in razvojna dejavnost na področju naravoslovja in tehnologije
72.200 Raziskovalna in razvojna dejavnost na področju družboslovja in humanistike
73.110 Dejavnost oglaševalskih agencij
73.120 Posredovanje oglaševalskega prostora
73.200 Raziskovanje trga in javnega mnenja
73.300 Dejavnost stikov z javnostjo
74.120 Grafično oblikovanje in vizualno komuniciranje
74.140 Drugo specializirano oblikovanje
74.200 Fotografska dejavnost
74.300 Prevajanje in tolmačenje
74.9 Druge strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti, d. n.

O DRUGE RAZNOVRSTNE POSLOVNE DEJAVNOSTI

77.330 Dajanje pisarniške opreme in računalniških naprav v najem in zakup
77.390 Dajanje drugih strojev, naprav in opredmetenih sredstev, d. n., v najem in zakup
77.400 Dajanje pravic uporabe intelektualne lastnine v zakup, razen avtorsko zaščitene del
82.100 Pisarniške dejavnosti
82.300 Organiziranje razstav, sejmov, srečanj
82.400 Posredniške storitve za spremljajoče poslovne storitvene dejavnosti, d. n.
82.920 Pakiranje
82.990 Druge spremljajoče poslovne storitvene dejavnosti, d. n.

Q IZOBRAŽEVANJE

85.402 Visokošolsko izobraževanje

85.520 Izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje na področju kulture in umetnosti
85.590 Drugo izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje, d. n.
85.610 Posredniške dejavnosti za tečaje in inštruiranje

R ZDRAVSTVO IN SOCIALNO VARSTVO

86.960 Dejavnost tradicionalne, dopolnilne ali alternativne medicine
88.999 Drugo drugje nerazvrščeno socialno varstvo brez nastanitve

S KULTURNE, ŠPORTNE IN REKREACIJSKE DEJAVNOSTI

90.111 Literarno ustvarjanje
90.112 Komponiranje glasbe
90.120 Vizualna umetnost
90.130 Drugo umetniško ustvarjanje
90.200 Uprizoritvene umetnosti
90.310 Obratovanje objektov za kulturne prireditve
90.390 Druge pomožne dejavnosti za umetniško ustvarjanje in uprizoritvene umetnosti
91.110 Dejavnost knjižnic
91.120 Dejavnost arhivov
91.210 Dejavnost muzejev in dejavnosti v zvezi z zbirkami
91.220 Dejavnosti v zvezi z zgodovinskimi znamenitostmi in spomeniki
91.300 Konservatorstvo, restavriranje in druge pomožne dejavnosti za ohranjanje kulturne dediščine
91.410 Dejavnost botaničnih in živalskih vrtov

(2) O spremembi ali razširitvi dejavnosti odloča ustanoviteljica na predlog upravnega odbora.

5. člen (dejavnosti ZRC SAZU)

(1) ZRC SAZU je ustanovljen kot izvajalec javne službe za neodvisno izvajanje znanstvenoraziskovalne dejavnosti, katerega cilj je izvajanje raziskav ter razširjanje rezultatov teh dejavnosti z izobraževanjem, objavami in prenosom znanja.

(2) Javna služba na področju znanstvenoraziskovalne dejavnosti predstavlja znanstvene in družbeno oziroma gospodarsko pomembne ter neodvisne znanstvene raziskave in podporne dejavnosti za njihovo izvajanje, ki se izvajajo neprekinjeno, kakovostno in nepridobitno ter katerih rezultati so javno dostopni ter pomembni za znanstveni in družbeni oziroma gospodarski razvoj Slovenije. Javna služba na področju znanstvenoraziskovalne dejavnosti obsega raziskovalne programe in usposabljanje mladih raziskovalcev ter infrastrukturo, upravljavsko in podporno dejavnost ter drugo institucionalno infrastrukturo, programe nacionalnih raziskav in razvoja znanstvenoraziskovalne dejavnosti, financiranih prek stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti.

(3) S svojo dejavnostjo ZRC SAZU dela za vsestransko dostopnost in uporabo znanja v družbi, soustvarja nacionalno, znanstveno in kulturno identiteto Republike Slovenije, skrbi za prenos raziskovalnih dosežkov, obveščanje javnosti o znanstvenoraziskovalnih dosežkih, za popularizacijo znanosti in širjenje znanstvene kulture.

(4) Pri izvajanju svoje dejavnosti se ZRC SAZU povezuje z ustanoviteljico. ZRC SAZU izvaja z ustanoviteljico skupni dolgoročni program Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda.

(5) ZRC SAZU se vključuje v domačo in mednarodno znanstvenoraziskovalno dejavnost in se v ta namen povezuje s sorodnimi organizacijami v Republiki Sloveniji in v svetu.

(6) ZRC SAZU v skladu z javnim pooblastilom v okviru svoje dejavnosti izvaja naloge strokovne organizacije za ugotavljanje in preverjanje podatkov o jamah v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo podzemnih jam.

(7) ZRC SAZU v okviru svoje dejavnosti izvaja obratovalni monitoring stanja podzemne vode kot strokovne naloge v skladu s predpisi na področju varstva okolja.

(8) ZRC SAZU v okviru svoje dejavnosti izvaja strokovne naloge v zvezi s standardizacijo zemljepisnih imen v Republiki Sloveniji v skladu s predpisi o določanju območij ter o imenovanju in označevanju naselij, ulic in stavb.

6. člen

(tržna dejavnost ZRC SAZU)

(1) ZRC SAZU lahko poleg dejavnosti javne službe opravlja tudi tržno dejavnost, povezano z javno službo, pri čemer ta ne sme posegati v obseg in kakovost zagotavljanja javne službe. Kadar ZRC SAZU opravlja tržno dejavnost, mora biti cena na trgu oblikovana tako, da zajema polno lastno ceno tržne dejavnosti, ki mora vključevati vse neposredne in posredne stroške zagotavljanja te tržne storitve.

(2) ZRC SAZU opravlja dejavnost tudi za druge naročnike v obsegu in na način, ki je določen z letnim programom dela in finančnim načrtom ZRC SAZU.

(3) ZRC SAZU prodajo blaga in storitev na trgu lahko izvaja le, če z izvajanjem te dejavnosti zagotovi najmanj pokritje vseh s to dejavnostjo povezanih odhodkov.

7. člen

(sodelovanje z univerzami in drugimi)

(1) ZRC SAZU lahko, ob izpolnjevanju pogojev po predpisih, ki urejajo visokošolsko izobraževanje, v okviru svoje znanstvenoraziskovalne dejavnosti sodeluje z univerzami in samostojnimi visokošolskimi zavodi pri oblikovanju in izvajanju visokošolskega izobraževanja.

(2) ZRC SAZU lahko na podlagi predhodnega soglasja ustanoviteljice postane pridružena članica univerze oziroma samostojnega visokošolskega zavoda.

8. člen

(prenos znanja)

(1) ZRC SAZU in raziskovalci spodbujajo uporabo, zaščito in prenos znanja na način, da so raziskovalni rezultati, financirani iz javnih virov, preneseni v družbo oziroma gospodarstvo. Prihodki iz dejavnosti prenosa znanja so lahko namenjeni le za financiranje osnovne dejavnosti ZRC SAZU ali uporabljeni za nagrajevanje izumiteljev skladno z zakonom, ki ureja izume iz delovnega razmerja.

(2) ZRC SAZU lahko v okviru svoje dejavnosti ustanovi drug zavod s soglasjem ustanoviteljice.

(3) Ne glede na zakon, ki ureja javne finance, lahko ZRC SAZU v skladu z ZZrID zaradi prenosa znanja v družbo oziroma gospodarstvo ustanovi gospodarsko družbo.

(4) Gospodarsko družbo ZRC SAZU ustanovi skladno z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, in vanjo vstopa z intelektualno lastnino, pridobljeno z izvajanjem znanstvenoraziskovalne dejavnosti. Intelektualna lastnina mora biti veljavno vrednotena na dan sklenitve družbene pogodbe, skladno s postopki, ki urejajo intelektualno lastnino. Pri tem kot ustanovitelj odgovarja za obveznosti ustanovljene pravne osebe do višine svojega kapitalskega vložka.

(5) Način vrednotenja intelektualne lastnine, postopek izbire zasebnega soustanovitelja, postopek in pogoji ustanavljanja gospodarske družbe ter strategija izstopa iz ustanovljene pravne osebe so opredeljeni v posebnem aktu ZRC SAZU, ki ga sprejme upravni odbor in h kateremu poda soglasje Vlada Republike Slovenije. Določila, ki se nanašajo na posamičen primer ustanovitve gospodarske družbe, so opredeljena v družbeni pogodbi.

(6) Za ustanovitev gospodarske družbe, ki mora temeljiti na družbeni pogodbi, ZRC SAZU potrebuje soglasje ustanoviteljice, in sicer na predlog upravnega odbora. ZRC SAZU pripravi vso potrebno dokumentacijo, na podlagi katere lahko ustanoviteljica sprejme odločitev.

IV. POGLAVJE ORGANIZACIJA IN ORGANI ZRC SAZU

9. člen (organizacija ZRC SAZU)

(1) ZRC SAZU je za izvajanje nalog organiziran tako, da dosega čim večjo strokovno in znanstveno uspešnost. Pri tem upošteva zahteve strok, cilje, velikost in obseg raziskovalne dejavnosti ter človeške in materialne možnosti družbe.

(2) Organiziranost ZRC SAZU in vodenje notranjih organizacijskih enot se določi s statutom.

10. člen (osnovna organizacijska oblika ZRC SAZU)

(1) Osnovna organizacijska oblika izvajanja znanstvenoraziskovalnega in razvojnega dela v ZRC SAZU je inštitut, ki je samostojna raziskovalna in interna obračunska enota.

(2) O ustanovitvi, preoblikovanju, združevanju, preimenovanju ali ukinitvi inštituta odloča upravni odbor na predlog direktorja z upoštevanjem mnenja znanstvenega sveta in s soglasjem ustanoviteljice pod pogoji, ki jih določa statut.

11. člen (organi ZRC SAZU)

(1) Organi ZRC SAZU so upravni odbor, direktor in znanstveni svet.

(2) Oblikovanje upravnega odbora in znanstvenega sveta se določi s statutom na način, ki si prizadeva za uravnoteženo zastopanost spolov.

12. člen (upravni odbor ZRC SAZU)

(1) Upravni odbor, ki je organ upravljanja ZRC SAZU, ima devet članov:

- štiri člane imenuje Predsedstvo SAZU,
- enega člana imenuje znanstveni svet na predlog direktorja iz vrst predstavnikov uporabnikov oziroma zainteresirane javnosti, ki imajo dolgoročen interes pri povezovanju raziskovalnih dejavnosti ZRC SAZU,
- štiri člane izvolijo zaposleni delavci ZRC SAZU izmed sebe.

(2) Predsednika upravnega odbora člani izvolijo izmed sebe.

(3) Mandat članov upravnega odbora traja štiri leta.

(4) Člani upravnega odbora morajo svoje naloge opravljati s skrbnostjo dobrega gospodarstvenika. Za kršitev dolžne skrbnosti in kršitve varovanja poslovne skrivnosti so odškodninsko odgovorni po splošnih načelih obligacijskega prava.

(5) Član upravnega odbora ne more biti hkrati član znanstvenega sveta.

(6) Način imenovanja člana upravnega odbora iz vrst uporabnikov oziroma zainteresirane javnosti in izmed zaposlenih delavcev se podrobneje določi s statutom.

13. člen **(pristojnosti upravnega odbora ZRC SAZU)**

(1) Upravni odbor ima naslednje pristojnosti:

1. Sprejema splošne akte ZRC SAZU ter akt o notranji organizaciji in sistematizaciji delovnih mest.
2. Sprejema strategijo razvoja ZRC SAZU in spremlja njeno uresničevanje.
3. Sprejema letni program dela in finančni načrt ZRC SAZU, h kateremu mora pridobiti soglasje ustanoviteljice in ministrstva, pristojnega za raziskovalno dejavnost.
4. Sprejema letno poročilo ZRC SAZU, h kateremu mora pridobiti soglasje ustanoviteljice in ministrstva, pristojnega za raziskovalno dejavnost.
5. Na predlog direktorja in ob predhodnem mnenju znanstvenega sveta sprejema razporeditev sredstev za stabilno financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti prejemnika stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: S-ZRD-O).
6. Na predlog direktorja in ob predhodnem mnenju znanstvenega sveta sprejme akt prejemnika stabilnega financiranja.
7. Sprejme poročilo o institucionalni samoevalvaciji.
8. Odloča o zadevah gospodarske in materialne narave.
9. Odloča o predlogu direktorja o uporabi presežka prihodkov nad odhodki.
10. Na predlog direktorja ustanoviteljici predlaga način pokrivanja presežka odhodkov nad prihodki.
11. Daje ustanoviteljici in direktorju predloge in mnenja o posameznih vprašanih s področja svojih pristojnosti.
12. Izvaja nadzor nad vodenjem poslov ter nad finančnim in premoženjskim stanjem ZRC SAZU.
13. Sprejema statut, h kateremu mora pridobiti soglasje ustanoviteljice.
14. Imenuje zunanje revizorje za pregled finančnega poslovanja ZRC SAZU.
15. Potrjuje program notranje revizije in program notranjega nadzora.
16. Daje soglasje za posle, ki se s statutom določijo kot posli, za katere je potrebno soglasje upravnega odbora.
17. Od direktorja lahko zahteva informacije glede katerega koli poročila ali zadeve v zvezi s poslovanjem ZRC SAZU.
18. Imenuje in razrešuje direktorja, k čemur ne glede na določbe zakona, ki ureja zavode, ni potrebno soglasje ustanoviteljice.
19. Imenuje komisije in druga delovna telesa za izvajanje nalog iz svoje pristojnosti.
20. Določa cenike za opravljanje prodaje in storitev na trgu ter akt, ki ureja prodajo blaga in storitev na trgu.
21. Obravnava pobude znanstvenega sveta in o njih sklepa.
22. Sprejema poslovnik upravnega odbora.
23. Izvaja druge naloge v skladu s tem sklepom in statutom.

(2) Način dela upravnega odbora in podrobnejši način imenovanja oziroma izvolitve članov upravnega odbora se podrobneje uredi s statutom oziroma poslovníkom upravnega odbora.

14. člen (direktor ZRC SAZU)

(1) Direktor je poslovodni organ ZRC SAZU.

(2) Direktor vodi, zastopa in predstavlja ZRC SAZU ter je odgovoren za zakonitost njegovega poslovanja upravnemu odboru in ustanoviteljici. Opravlja naslednje naloge:

1. Skrbi in odgovarja za zakonitost dela ZRC SAZU in za izvajanje njegovih obveznosti, določenih z zakonom, drugimi predpisi, tem sklepom ter splošnimi akti.
2. Upravnemu odboru predlaga v sprejetje splošne akte ZRC SAZU.
3. Upravnemu odboru predlaga v sprejetje statut in akt o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest.
4. Upravnemu odboru predlaga sprejetje letnega programa dela in finančni načrt ZRC SAZU.
5. Upravnemu odboru predlaga v sprejetje letno poročilo o delu ZRC SAZU.
6. Upravnemu odboru predlaga v sprejetje strategijo razvoja ZRC SAZU.
7. Upravnemu odboru predlaga v sprejetje razporeditev sredstev S-ZRD-O.
8. Upravnemu odboru predlaga v sprejetje akt prejemnika stabilnega financiranja.
9. Sprejema akte v posamičnih zadevah iz pristojnosti ZRC SAZU, če s predpisi ni določeno drugače.
10. Pripravi predlog odločitve o uporabi presežka prihodkov nad odhodki in pokrivanja presežka odhodkov nad prihodki za upravni odbor.
11. Obravnava mnenja in predloge znanstvenega sveta.
12. Imenuje strokovne komisije in druga delovna telesa za izvajanje nalog iz svoje pristojnosti.
13. Opravlja druge naloge skladno z zakonom, tem sklepom oziroma statutom.

(3) Naloge direktorja se podrobneje opredeli s statutom.

(4) Direktor mora pri svojem delu ravnati nepristransko in s skrbnostjo dobrega strokovnjaka ter varovati poslovne skrivnosti ZRC SAZU. Direktor odgovarja ZRC SAZU za škodo, ki jo je povzročil s svojim nevestnim ali protipravnim ravnanjem.

15. člen (imenovanje direktorja ZRC SAZU)

(1) Direktorja po predhodnem mnenju znanstvenega sveta imenuje in razrešuje upravni odbor.

(2) Za direktorja je lahko imenovan raziskovalec, ki:

1. ima izobrazbo s področja dejavnosti ZRC SAZU, pridobljeno po študijskem programu tretje stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih tretje stopnje in je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena na 10. raven,
2. aktivno obvlada slovenski in angleški jezik,
3. ima izkušnje z vodenjem aktivnosti znanstvenoraziskovalne dejavnosti,
4. ima izkušnje pri opravljanju zahtevnejših vodstvenih nalog,
5. izpolnjuje kriterije za vodjo temeljnega raziskovalnega projekta,
6. pripravi vizijo razvoja ZRC SAZU za pet let,
7. izpolnjuje druge pogoje, ki jih določajo veljavni predpisi.

(3) Mandat direktorja traja pet let.

16. člen (namestnik in pomočnik direktorja ZRC SAZU)

(1) Število namestnikov in pomočnikov direktorja se določi s statutom.

(2) S statutom se določi tudi način določanja zaposlenih, ki opravljajo naloge vodenja notranje organizacijske enote.

17. člen (znanstveni svet ZRC SAZU)

(1) Znanstveni svet se oblikuje za obravnavo vprašanj s področja znanstvenega in strokovnega dela javnega raziskovalnega zavoda.

(2) Znanstveni svet je strokovni organ ZRC SAZU.

(3) Znanstveni svet ima naslednje pristojnosti:

1. Odloča o strokovnih vprašanjih v okviru pooblastil, določenih v statutu ali drugih splošnih aktih ZRC SAZU.

2. Daje mnenje k strategiji razvoja ZRC SAZU.

3. Obravnava letni program dela in finančni načrt ZRC SAZU.

4. Daje mnenje na predlog direktorja o razporeditvi sredstev S-ZRD-O.

5. Daje mnenje k aktu prejemnika stabilnega financiranja, ki ga predlaga direktor.

6. Obravnava poročilo o institucionalni samoevalvaciji iz ZZrID.

7. Podaja mnenje v postopku imenovanja oziroma razrešitve direktorja.

8. Imenuje komisije in druga delovna telesa za izvajanje nalog iz svoje pristojnosti.

9. Opravlja izvolitve raziskovalcev v raziskovalne nazive.

10. Daje mnenja in pobude glede organizacije in pogojev za razvoj dejavnosti.

11. Oblikuje strokovne podlage za pripravo raziskovalnih programov.

12. Sprejme poslovnik znanstvenega sveta in poslovnik znanstvenih svetov inštitutov.

13. Izvaja druge naloge v skladu s tem aktom oziroma statutom ter drugimi akti ZRC SAZU.

18. člen (sestava znanstvenega sveta ZRC SAZU)

(1) Znanstveni svet šteje trinajst članov:

– osem članov izvolijo raziskovalci ZRC SAZU izmed višjih znanstvenih sodelavcev in znanstvenih svetnikov,

– štiri člane imenuje Izvršilni odbor predsedstva SAZU iz ustreznih razredov,

– direktor je član znanstvenega sveta po funkciji in ne more biti izvoljen za predsednika.

(2) Član znanstvenega sveta ne more biti hkrati član upravnega odbora.

(3) Dolžina mandata in podrobnejše naloge znanstvenega sveta se določijo s statutom.

(4) Način dela se podrobneje uredi s statutom oziroma poslovnikom znanstvenega sveta.

V. POGLAVJE PREMOŽENJE IN FINANCIRANJE ZRC SAZU

19. člen (premoženje ZRC SAZU)

(1) ZRC SAZU je lastnik stvarnega premoženja, pridobljenega iz javnih in drugih virov.

(2) ZRC SAZU ravna s stvarnim premoženjem, ki ga ima v lasti, v skladu s četrtem odstavkom 2. člena Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (ZSPDSLS-1, Uradni list RS, št. 11/18, 79/18 in 78/23 – ZORR), tem sklepom in statutom ZRC SAZU.

(3) ZRC SAZU je pred sklenitvijo pravnega posla, s katerim odtuji ali obremeni stvarno premoženje, katerega pogodbeni vrednost presega 50.000 evrov, in pred brezplačno odtujitvijo ali obremenitvijo stvarnega premoženja dolžan pridobiti pisno soglasje ustanoviteljice. Pravni posli, sklenjeni brez predhodnega pisnega soglasja, so nični.

(4) Sredstva, pridobljena iz ravnanja s stvarnim premoženjem, se uporabijo za amortizacijo, investicije, investicijsko vzdrževanje in opremo.

20. člen

(sredstva ZRC SAZU)

(1) Na podlagi 29. člena ZSAZU so sredstva za delovanje ZRC SAZU iz proračuna Republike Slovenije zagotovljena na način in v obsegu, kot se zagotavljajo za javne raziskovalne zavode.

(2) Sredstva, potrebna za izvajanje svojih dejavnosti, ZRC SAZU pridobiva:

- iz proračuna Republike Slovenije,
- iz proračuna SAZU,
- iz proračuna Evropske unije, drugih evropskih institucij in drugih držav,
- iz proračunov lokalnih skupnosti,
- s prodajo blaga in storitev na trgu,
- z donacijami in darili,
- iz drugih virov.

(3) ZRC SAZU posluje preko podračuna, odprtega pri Upravi Republike Slovenije za javna plačila.

21. člen

(javna služba ZRC SAZU)

(1) Javna služba se financira oziroma sofinancira iz javnih virov.

(2) Sredstva za izvajanje javne službe na področju znanstvenoraziskovalne dejavnosti se zagotavljajo kot sredstva za stabilno financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti, ki jih ZRC SAZU pridobiva na podlagi šestletne pogodbe o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti, sklenjene z ARIS.

(3) Prihodki znanstvenoraziskovalne dejavnosti iz 2. ter 5. do 9. točke drugega odstavka 12. člena ZZrID se pri ZRC SAZU kot prejemniku stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti obravnavajo enako kot prihodki javne službe.

(4) Prihodki znanstvenoraziskovalne in z njo povezane dejavnosti iz proračuna Evropske unije za izvajanje centraliziranih in drugih programov Evropske unije ter od drugih evropskih institucij se pri ZRC SAZU obravnavajo enako kot prihodki javne službe.

(5) Prihodki znanstvenoraziskovalne in z njo povezane dejavnosti iz proračuna SAZU se pri ZRC SAZU obravnavajo enako kot prihodki javne službe.

(6) Prihodki iz neproračunskih virov, ki izhajajo iz dejavnosti založništva ter izdajanja knjig in publikacij v okviru programov in projektov javne raziskovalne službe ter iz izobraževanj in drugih dogodkov v okviru programov in projektov javne službe, se štejejo za prihodke javne službe.

22. člen
(raziskovalni sklad ZRC SAZU)

(1) Na ZRC SAZU se lahko ustanovi raziskovalni sklad, ki se lahko financira iz donacij, presežkov prihodkov nad odhodki ZRC SAZU ob upoštevanju 24. člena tega sklepa in skladno z zakonom, ki ureja fiskalno pravilo, in drugih virov, ki je namenjen za:

- odpiranje novih raziskovalnih področij in podporo obetavnih projektov,
- posebno podporo za strokovno napredovanje perspektivnih raziskovalcev,
- vključevanje tujih raziskovalcev v delo ZRC SAZU.

(2) Oblikovanje, upravljanje in podrobnejši namen uporabe raziskovalnega sklada se določijo s statutom.

(3) S sredstvi raziskovalnega sklada upravlja direktor.

VI. POGLAVJE
RAZPOLAGANJE S PRESEŽKOM PRIHODKOV NAD ODHODKI IN KRITJE PRIMANJKLJAJA
SREDSTEV ZA DELO

23. člen
(ločeno vodenje prihodkov in odhodkov ZRC SAZU)

ZRC SAZU prihodke in odhodke javne službe ter tržne dejavnosti vodi ločeno v skladu z veljavnimi finančnimi predpisi.

24. člen
(presežek prihodkov nad odhodki ZRC SAZU)

(1) Presežek prihodkov nad odhodki, ustvarjen z dejavnostmi iz drugega odstavka 5. člena in četrtega odstavka 21. člena tega sklepa, ob upoštevanju zakona, ki ureja fiskalno pravilo, sme ZRC SAZU nameniti le za izvajanje in razvoj dejavnosti. O razporeditvi odloči upravni odbor na predlog direktorja.

(2) Presežek prihodkov nad odhodki, ustvarjen z dejavnostmi iz prvega odstavka 6. člena, ob upoštevanju zakona, ki ureja fiskalno pravilo, ZRC SAZU lahko nameni za izvajanje in razvoj dejavnosti. O razporeditvi odloči upravni odbor na predlog direktorja.

(3) ZRC SAZU za pokritje presežka odhodkov nad prihodki, ustvarjenega iz javne službe na področju znanstvenoraziskovalne dejavnosti in z dejavnostmi iz tretjega do petega odstavka 21. člena, nameni tudi presežek prihodkov nad odhodki, ustvarjen z dejavnostmi iz prvega odstavka 6. člena. O načinu poravnave primanjkljaja odloči ustanoviteljica na predlog upravnega odbora.

(4) Presežka odhodkov nad prihodki, ustvarjenega z dejavnostmi iz prvega odstavka 6. člena, ZRC SAZU ne sme pokriti iz sredstev javne službe na področju znanstvenoraziskovalne dejavnosti in dejavnosti iz tretjega do petega odstavka 21. člena tega sklepa. O načinu poravnave primanjkljaja odloča ustanoviteljica na predlog upravnega odbora.

(5) V primeru presežka odhodkov nad prihodki po obračunskem načelu na javni službi, drugi dejavnosti ali na ravni ZRC SAZU mora ZRC SAZU naročiti revizijo računovodskih izkazov na način, kot ga določa zakon, ki ureja zunanjo revizijo.

(6) Letno poročilo ZRC SAZU mora pregledati pooblaščen revizor v skladu z zakonom, ki ureja revidiranje.

VII. POGLAVJE
PRAVICE, OBVEZNOSTI IN ODGOVORNOSTI ZRC SAZU V PRAVNEM PROMETU IN
ODGOVORNOSTI USTANOVITELJICE ZA OBVEZNOSTI ZRC SAZU

25. člen
(pravice, obveznosti in odgovornosti ZRC SAZU v pravnem prometu in odgovornosti ustanoviteljice za obveznosti ZRC SAZU)

(1) ZRC SAZU je pravna oseba javnega prava, ki nastopa v pravnem prometu samostojno, z vsemi pravicami in obveznostmi brez omejitev, v skladu s predpisi, ki urejajo delovanje ZRC SAZU in javnih raziskovalnih zavodov ter ob upoštevanju tretjega odstavka 19. člena tega sklepa.

(2) ZRC SAZU odgovarja za svoje obveznosti do višine finančnih sredstev, s katerimi lahko razpolaga, ne glede na njihov vir.

(3) Ustanoviteljica ne odgovarja za obveznosti ZRC SAZU iz naslova izvajanja tržne dejavnosti.

(4) Ustanoviteljica prevzema odgovornost za obveznosti ZRC SAZU, ki nastanejo iz naslova izvajanja skupnega dolgoročnega programa Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda do višine sredstev, ki jih v tekočem letu za ta namen zagotavlja proračun Republike Slovenije.

VIII. POGLAVJE
PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

26. člen
(prehodna določba za organe ZRC SAZU)

Organi ZRC SAZU, namestniki in pomočniki direktorja ter vodje organizacijskih enot, ki so bili izvoljeni ali imenovani pred sprejemom tega sklepa, nadaljujejo delo do izteka mandatov.

27. člen
(uskladitev aktov ZRC SAZU)

ZRC SAZU uskladi statut in druge splošne akte s tem sklepom in ZZrID najpozneje v enem letu od uveljavitve tega sklepa.

28. člen
(prenos lastninske pravice na nepremičnem in premičnem premoženju)

Prenos lastninske pravice za nepremično premoženje v lasti Republike Slovenije, ki ga na dan uveljavitve ZZrID ZRC SAZU upravlja, druga premoženjsko-pravna razmerja v zvezi s tem in vknjižbo lastninske pravice v zemljiško knjigo ter prenos lastninske pravice za premično premoženje v lasti Republike Slovenije, ki ga na dan uveljavitve ZZrID ZRC SAZU upravlja, in druga premoženjsko-pravna razmerja v zvezi s tem direktor uredi v roku, ki ga določa ZZrID. O pravnomočno izvedenih prenosih lastninske pravice direktor sproti obvešča ministrstvo, pristojno za znanost.

29. člen
(prenehanje in začetek veljavnosti)

(1) Z dnem uveljavitve tega sklepa preneha veljati Sklep o ustanovitvi javnega raziskovalnega zavoda Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti (Uradni list RS, št. 11/17, 61/20, 92/22 in 22/24).

(2) Ta sklep začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 01-78/1-26

Ljubljana, dne 14. maja 2026

EDA 2026-5051444000-0001

akad. Peter Štih
predsednik SAZU